

وابستگی روانی شاه به آمریکا: میراث نیکسون در خلیج فارس

۱۱ شهریور ۱۴۰۴ ساعت ۲۰:۱۶

شاه در اوایل دهه ۱۹۷۰ سرنوشت روانی خود را در گرو ایالات متحده گذاشته بود. همراه با این وابستگی روانشناختی، حکومت ایران نیز به اهداف سیاست خارجی آمریکا وابسته شد...

شاه در اواخر دهه ۴۰ شمسی به عنوان ژاندارم منطقه انتخاب شد تا حافظ منافع اصلی آمریکا باشد. برخلاف نام عنوان داده شده، هدف از ژاندارمی تأمین و حفظ منافع آمریکا در منطقه بود؛ اما شاه با تصورات اشتباه، از این موقعیت به عنوان عظمت‌طلبی خود یاد نمود و اطلاق این عنوان را متأثر از جایگاه و قدرت سیاسی خود دانست:

«هنگامی که پرزیدنت نیکسون و وزیر امور خارجه هنری کیسینجر، شاه را به عنوان نماینده اصلی دکترین نیکسون در خلیج فارس انتخاب کردند، شاه به این عقیده رسید که وجودش برای آمریکاییها ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. تصور این اجتناب‌ناپذیری با عظمت‌طلبی شخصی او همراه بود و این عظمت‌طلبی، بازتاب این واقعیت بود که وی به عنوان نماینده آمریکای مورد احترام، در خلیج فارس، یعنی قلب انرژی جهان، برگزیده شده است. این انتخاب و عظمت‌طلبی باعث شد که او احساس خطاناپذیری بیشتری کند. شاه به این عقیده رسید که در عرصه‌های نفت، دفاع، و سیاست خارجی هرگز تصمیم غیرعقلانه‌ای نخواهد گرفت. او دیگر به هیچ وجه به نظر مشورتی دیگران توجه نمی‌کرد و به طور خلاصه، شاه در اوایل دهه ۱۹۷۰ سرنوشت روانی خود را در گرو ایالات متحده گذاشته بود. همراه با این وابستگی روانشناختی، حکومت ایران نیز به اهداف سیاست خارجی آمریکا وابسته شد.»

منبع: ماروین زونیس، شکست شاهانه: ملاحظات درباره سقوط شاه، ترجمه اسماعیل زند و بتول سعیدی، تهران، نشر نور، ۱۳۷۰، چاپ دوم، ص ۳۸۲

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50185/فارس-خلیج-نیکسون-میراث-آمریکا-شاه-روانی-وابستگی/50185>